

Czwartek, 19 maja 2022 r.

P9_TA(2022)0219

Społeczne i gospodarcze konsekwencje dla EU rosyjskiej wojny w Ukrainie – zwiększanie zdolności UE do działania

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie skutków społecznych i gospodarczych dla UE związanych z rosyjską wojną w Ukrainie, zwiększanie zdolności UE do działania (2022/2653(RSP))

(2022/C 479/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z 7 kwietnia 2022 r. w sprawie konkluzji z posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 24–25 marca 2022 r., w tym najnowszych wydarzeń związanych z wojną w Ukrainie oraz sankcji UE wobec Rosji i ich stosowania ⁽¹⁾,
 - uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 25 marca 2022 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji z 8 marca 2022 r. pt. „REPowerEU: Wspólne europejskie działania w kierunku bezpiecznej i zrównoważonej energii po przystępnej cenie” (COM(2022)0108),
 - uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z 27 maja 2020 r. w sprawie określenia potrzeb Europy w zakresie odbudowy (SWD(2020)0098),
 - uwzględniając sprawozdanie dotyczące regionalnych prognoz gospodarczych Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) z 22 kwietnia 2022 r. pt. „Europe: War Sets Back the European Recovery” [Europa: Wojna opóźnia europejską odbudowę],
 - uwzględniając swoją rezolucję z 24 marca 2022 r. w sprawie pilnej potrzeby przyjęcia unijnego planu działania dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego w UE i poza jej terytorium w związku z rosyjską inwazją na Ukrainę ⁽²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 5 maja 2022 r. w sprawie wpływu wojny z Ukrainą na kobiety ⁽³⁾,
 - uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 16 grudnia 2020 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 8 lipca 2021 r. w sprawie przeglądu makroekonomicznych ram legislacyjnych w celu zwiększenia wpływu na gospodarkę realną Europy oraz poprawy przejrzystości procesu podejmowania decyzji i demokratycznej rozliczalności ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że od 24 lutego 2022 r. Rosja prowadzi nielegalną, niesprowokowaną i nieuzasadnioną wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0121.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0099.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0206.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 99 z 1.3.2022, s. 191.

Czwartek, 19 maja 2022 r.

- B. mając na uwadze, że rosyjska inwazja na Ukrainę stanowi dla milionów ludzi poważny kryzys humanitarny, którego rezultatem będzie niewątpliwie poważny wstrząs gospodarczy w UE o niewiadomym czasie trwania i nieznaney sile;
- C. mając na uwadze, że najważniejszymi konsekwencjami wojny w Ukrainie są ofiary śmiertelne i kryzys humanitarny związany z ogromną liczbą odizolowanych i przesiedlonych ludzi; mając na uwadze, że według danych Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców do 5 maja 2022 r. z Ukrainy uciekło ponad 5,7 mln osób, z czego ponad 85 % przebywa obecnie w jednym z krajów UE; mając na uwadze, że obciążenia związane z kryzysem humanitarnym ponoszą w dużej mierze państwa członkowskie graniczące z Ukrainą;
- D. mając na uwadze, że wpływ konfliktu na środowisko, będący konsekwencją bombardowań, wycieków ropy i gazu oraz incydentów w zakładach chemicznych i elektrowniach jądrowych, budzi poważne obawy ludności zarówno w Ukrainie, jak i w UE; mając na uwadze, że UE musi pomagać w ochronie przed niszczeniem środowiska, naprawianiu szkód wyrządzonych środowisku w wyniku wojny i nakładaniu sankcji za przestępstwa przeciwko środowisku, ponieważ nieuchronnie będą one miały długotrwałe konsekwencje;
- E. mając na uwadze, że Rosja jednostronnie zdecydowała odciąć dostawy gazu do Bułgarii i Polski; mając na uwadze, że coraz więcej państw członkowskich UE już poparło nałożenie pełnego embarga energetycznego na Rosję, aby uchronić się przed szantażem z jej strony;
- F. mając na uwadze, że sankcje mają dotkliwy wpływ na rosyjską gospodarkę (według MFV: spadek PKB o 8,5 % i inflacja wynosząca 21,3 % w 2022 r.); mając na uwadze, że płatności na rzecz Rosji za zakup przez państwa europejskie paliw kopalnych z Rosji wynoszą do 800 mln EUR dziennie i nadal zapewniają reżimowi środki, które pomagają finansować wojnę; mając na uwadze, że Komisja przedstawiła ambitny plan wprowadzenia zakazu importu rosyjskiej ropy w ciągu sześciu miesięcy a produktów rafinowanych do końca roku;
- G. mając na uwadze, że kontekst gospodarczy w połączeniu ze skutkami niezbędnych sankcji będzie miał poważny wpływ na sytuację społeczną i gospodarczą, między innymi na rynki pracy UE i warunki życia; mając na uwadze, że kryzys w następstwie wojny może negatywnie wpłynąć na wzrost gospodarczy i zatrudnienie, w tym przez skutki na rynkach finansowych, niedobory energii, dalszą presję na ceny energii, utrzymujące się wąskie gardła w łańcuchach dostaw i utratę zaufania;
- H. mając na uwadze, że inflacja cen konsumpcyjnych w UE osiągnęła w wielu krajach poziom nienotowany od lat 70. i w kwietniu 2022 r. wyniosła 7,5 %, tj. najwyższy poziom od czasu wprowadzenia wspólnej waluty, a wzrost ten wynika głównie ze wzrostu cen energii ze źródeł kopalnych; mając na uwadze, że doprowadziło to do wzrostu cen produktów rolnych; mając na uwadze, że zgodnie z najnowszą prognozą EBC dla strefy euro stopa inflacji (HICP) spadnie ze średnio 5,1 % w 2022 r. do 2,1 % w 2023 r. i 1,9 % w 2024 r.;
- I. mając na uwadze, że rosnąca inflacja, a zwłaszcza szybki wzrost cen żywności i energii w całej UE, dotyczą najslabsze grupy ludności, dodatkowo zwiększając nierówności i pogłębiając ubóstwo oraz ubóstwo energetyczne; mając na uwadze, że zgodnie z przewidywaniami płace nie będą rosły tak szybko jak inflacja, w związku z czym pracownicy tracą siłę nabywczą, a warunki ich życia mogą się pogorszyć w ciągu najbliższych kilku miesięcy; mając na uwadze, że doprowadzi to również do większej presji na możliwości w obszarze polityki społecznej, a także na automatyczne stabilizatory takie jak krajowe systemy przeciwdziałania bezrobociu; mając na uwadze, że przyjęty przez Komisję europejski instrument tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE) okazał się sukcesem;
- J. mając na uwadze, że w światowej prognozie gospodarczej Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFV) z kwietnia 2022 r. przewiduje się spadek globalnego wzrostu z szacowanych 6,1 % w 2021 r. do 3,6 % w 2022 i 2023 r., czyli o 0,8 i 0,2 punktu procentowego mniej w latach 2022 i 2023, niż przewidywano w styczniu; mając na uwadze, że według prognoz wzrost w strefie euro spadnie z szacowanych 5,3 % w 2021 r. do 2,8 % w 2022 r. i 2,3 % w 2023 r.;

Czwartek, 19 maja 2022 r.

- K. mając na uwadze, że zgodnie z wnioskiem Komisji w sprawie wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu za 2022 r. powszechne stosowanie programów utrzymania miejsc pracy podczas pandemii przyczyniło się do stosunkowo ograniczonego wzrostu bezrobocia w 2021 r., z 6-procentowego wzrostu w 2020 r. do zaledwie 0,4 % w 2021 r. ⁽⁶⁾;
- L. mając na uwadze, że małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) trudniej jest uzyskać finansowanie niż dużym przedsiębiorstwom; mając na uwadze, że procedury administracyjne utrudniają dostęp do funduszy publicznych w szczególności MŚP; mając zatem na uwadze, że ustalając warunki dostępu MSP do wsparcia finansowego, należy uwzględnić niezbędne uproszczenie procedur;
- M. mając na uwadze, że Europa zmagą się z nowymi wyzwaniami, takimi jak rosące nierówności między pokoleniami, mniejsze możliwości i zasoby społeczne, zdrowotne, gospodarcze i środowiskowe, dysproporcje terytorialne oraz nierówny dostęp do podstawowych usług socjalnych i zdrowotnych, miejsc pracy i możliwości biznesowych oraz infrastruktury społecznej; mając na uwadze, że w 2020 r. 96,5 mln osób w UE było zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, co odpowiada 21,9 % ludności UE; mając na uwadze, że skala ubóstwa i wykluczenia społecznego zmniejszyła się w ostatnim dziesięcioleciu; mając na uwadze, że konieczne jest dalsze ograniczenie tych zjawisk; mając na uwadze, że zmniejszanie nierówności jest wspólnym obowiązkiem UE i państw członkowskich; mając na uwadze, że powinniśmy zająć się pierwotnymi przyczynami długotrwałych zaburzeń równowagi gospodarczej i społecznej;
- N. mając na uwadze, że w 2018 r. około 34 mln Europejczyków deklarowało, że nie jest w stanie odpowiednio ogrzać swoich domów, natomiast w badaniu przeprowadzonym w całej UE w 2019 r. opinię taką wyraziło 6,9 % mieszkańców Unii;
- O. mając na uwadze, że solidne systemy ochrony socjalnej mają zasadnicze znaczenie dla odporności społecznej w czasach kryzysu; mając na uwadze, że głównym skutkiem społecznym w Europie jest wzrost kosztów życia i przystępności cenowej towarów i usług, co zagraża prawom człowieka, takim jak dostęp do żywności, mieszkań, odzieży i edukacji, korzystne warunki pracy, ochrona przed bezrobociem i dostęp do opieki medycznej;
- P. mając na uwadze, że w planie działania Europejskiego filaru praw socjalnych ustanowiono dla UE cel polegający na zmniejszeniu liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o co najmniej 15 mln i przyjęto szereg propozycji, aby osiągnąć ten cel do 2030 r.; mając na uwadze, że w obecnym kontekście osiągnięcie tego celu staje się coraz trudniejsze, biorąc pod uwagę przewidywany wzrost ubóstwa i bezrobocia w nadchodzących miesiącach; mając na uwadze, że konieczność łagodzenia społecznych skutków kryzysu, udzielania wsparcia uchodźcom oraz zapewnienia wszystkim godnych warunków życia i dostępu do wysokiej jakości usług, np. opieki zdrowotnej, edukacji i mieszkań, wystawia systemy ochrony socjalnej na poważną próbę;
- Q. mając na uwadze, że Międzynarodowa Agencja Energetyczna oszacowała, że nadwyżka zysków wyniesie w 2022 r. 200 mld EUR ⁽⁷⁾; mając na uwadze, że stwierdziła ona też, że aby częściowo zrekompenzować wyższe rachunki za energię, można by powiększyć dochody publiczne z tymczasowych podatków od nieoczekiwanych zysków; mając na uwadze, że w marcu 2022 r. Komisja zaproponowała wytyczne dotyczące tymczasowego opodatkowania nieoczekiwanych zysków ⁽⁸⁾;
- R. mając na uwadze, że rosyjska wojna w Ukrainie pokazała determinację, jedność i siłę UE w obronie wartości demokratycznych; mając na uwadze, że pokazała ona również potrzebę reform gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych UE, aby poradzić sobie z globalnymi konsekwencjami agresji wojskowej Rosji; mając na uwadze, że istnieje bezwzględna potrzeba utrzymania imponującej dotychczas jedności i solidarności Unii w zakresie wykorzystania wszelkich dostępnych pozamilitarnych narzędzi w celu zakończenia rosyjskiej agresji przeciwko Ukrainie oraz za pomocą zbiorowych środków przeciwdziałania natychmiastowym skutkom w UE, a także poprzez utrzymanie trwającego programu prac legislacyjnych, aby zwiększyć odporność społeczną, gospodarczą i środowiskową Unii, pomimo dążenia Putina do wprowadzenia podziałów i prób udaremnienia tych wysiłków;

⁽⁶⁾ Wniosek Komisji z 24 listopada 2021 r. w sprawie wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu za 2022 r. (COM(2021)0743).

⁽⁷⁾ <https://www.iea.org/reports/a-10-point-plan-to-reduce-the-european-unions-reliance-on-russian-natural-gas>

⁽⁸⁾ Komunikat Komisji z 8 marca 2022 r. pt. „REPowerEU: Wspólne europejskie działania w kierunku bezpiecznej i zrównoważonej energii po przystępnej cenie” (COM(2022)0108).

Czwartek, 19 maja 2022 r.

- S. mając na uwadze, że konieczne jest zapewnienie funkcjonowania społecznej gospodarki rynkowej i jednolitego rynku, również w czasach kryzysu, oraz pełnego wykorzystania potencjału jednolitego rynku z korzyścią dla europejskich konsumentów, a także przyczynienie się do zwiększenia wydajności i konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw oraz tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości;
- T. mając na uwadze, że Komisja przedstawiła konkretne środki, aby urzeczywistnić plan REPowerEU;
- U. mając na uwadze, że UE musi stać się prawdziwą potęgą na arenie światowej, zdolną do samodzielnego działania i podejmowania decyzji, zwłaszcza w dziedzinie obronności, energetyki, rolnictwa, akwakultury i przemysłu;
- V. mając na uwadze, że dostęp do zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw w tym zakresie również staje się coraz trudniejszy dla uchodźców przybywających do UE; mając na uwadze, że UE jest zobowiązana do propagowania, ochrony i realizacji prawa wszystkich osób, w tym wszystkich kobiet i dziewcząt, do pełnej kontroli oraz swobodnego i odpowiedzialnego decydowania – w sposób wolny od dyskryminacji, przymusu i przemocy ze względu na płeć – w kwestiach dotyczących ich seksualności oraz zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego;

Uwagi ogólne

1. solidaryzuje się z narodem ukraińskim i przyznaje, że aktywna wojna bezpośrednio przy granicach UE ma poważne konsekwencje społeczne i gospodarcze dla Europy; jest w pełni świadomy, że demokracji i wolności nie da się wyrazić żadnym ekwiwalentem pieniężnym czy komfortem społecznym; ponownie potępia w najostrzejszych słowach nielegalną, niesprowokowaną i nieuzasadnioną napaść wojskową i inwazję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, a także udział Białorusi w tej napaści;
2. podkreśla, że rosyjska agresja wojskowa na Ukrainę oraz uzasadnione sankcje UE wobec Rosji i Białorusi szkodzą odbudowie gospodarczej UE po pandemii i stanowią poważne zagrożenie dla jej strategii odbudowy i zwiększania odporności, a także dla integralności jednolitego rynku;
3. podkreśla, że obecna wojna na Ukrainie pogłębiła i tak już poważny kryzys cen energii w całej Europie, co ma bezpośredni negatywny wpływ na siłę nabywczą wszystkich obywateli UE i MSP; przypomina, że obecne wysokie ceny gazu i energii elektrycznej wpływają na większość państw członkowskich, chociaż w różnym stopniu i w różnym czasie, oraz że obecny wzrost cen wymaga szybkiej interwencji, aby zidentyfikować skutki społeczno-gospodarcze, uniknąć ich oraz zapobiec im dzięki skoordynowanej polityce społeczno-gospodarczej;
4. podkreśla, jak ważne jest zapewnienie suwerenności i niezależności energetycznej od rosyjskich dostaw oraz większej strategicznej autonomii i bezpieczeństwa energetycznego dzięki modernizacji i znacznym inwestycjom w infrastrukturę energetyczną UE, w tym w połączenia międzysystemowe i infrastrukturę transgraniczną, produkcję energii odnawialnej i efektywność energetyczną;
5. jest przekonany o potrzebie dalszego wzmacniania zdolności Unii do solidarnego działania w czasach kryzysu; wzywa Komisję i Radę do gotowości na wypadek, gdyby nie można było uporać się w wystarczającym stopniu z negatywnymi skutkami kryzysu w ramach obecnych programów, oraz do zdecydowanego, wspólnego, szybkiego i solidarnego działania na rzecz osób dotkniętych tym nowym poważnym kryzysem, aby pomóc gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom, zwłaszcza MŚP; podkreśla, że zdecydowana, skoordynowana i solidarna reakcja Europy jest niezbędna, by ograniczyć rozprzestrzenianie się kryzysu przez zidentyfikowanie jego skutków gospodarczych i społecznych, zapobieganie im i łagodzenie ich, a tym samym utrzymanie poparcia obywateli europejskich dla działań podejmowanych przeciwko Rosji i innych niezbędnych działań wspierających Ukraińców w ich walce; wzywa instytucje UE, by przyznały Ukrainie status kraju kandydującego do UE zgodnie z art. 49 Traktatu o Unii Europejskiej i za jej zasługi;
6. podkreśla swoje pełne poparcie dla Ukrainy i narodu ukraińskiego; podkreśla, jak ważne było zatwierdzenie przez Radę Europejską pięciu pakietów sankcji wobec Rosji, i wzywa do ich szybkiego i skutecznego wdrożenia; wzywa państwa członkowskie, by zgodnie z propozycją Komisji pilnie przyjęły szósty pakiet sankcji, w tym zakaz importu rosyjskiej ropy; ponawia swój apel o natychmiastowe i pełne embargo na import ropy, węgla, paliwa jądrowego i gazu z Rosji oraz o całkowite zarzucenie projektu Nord Stream 1 i 2; apeluje o pilne przyjęcie środków pozwalających kontrolować szkody spowodowane sankcjami, aby ciężaru tych decyzji politycznych nie musieli ponosić pracownicy i gospodarstwa domowe;

Czwartek, 19 maja 2022 r.

7. popiera globalne działania na rzecz pomocy Ukrainie, w szczególności za pośrednictwem grupy G-7, i apeluje o umorzenie długu tego kraju; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o kierowanie pracami nad Funduszem Powierniczym Solidarności z Ukrainą oraz strategią odbudowy kraju po wojnie; przypomina swoje wieloletnie stanowisko, zgodnie z którym Parlament musi być w pełni zaangażowany w tworzenie funduszy powierniczych UE i nadzór nad nimi oraz w powiązany proces podejmowania decyzji operacyjnych;

8. wzywa Radę do rozszerzenia listy osób bezpośrednio objętych sankcjami UE, w tym rosyjskich oligarchów, z uwzględnieniem listy 6 000 osób sporządzonej przez fundację Aleksieja Nawalnego; apeluje o rozszerzenie sankcji, jakimi UE objęła powiązane z Rosją podmioty medialne działające w UE, w szczególności „agencję informacyjną” InfoRos, która jest powiązana z GRU;

9. zauważa, że byli politycy, np. Esko Aho, Francois Fillon i Wolfgang Schäuble, niedawno zrezygnowali ze stanowisk piastowanych w firmach rosyjskich, i zdecydowanie domaga się, aby inni, w tym Karin Kneissl i Gerhard Schröder, uczynili to samo; ponadto wzywa Radę do rozszerzenia listy osób objętych unijnymi sankcjami o europejskich członków zarządów dużych przedsiębiorstw rosyjskich i polityków, którzy nadal inkasują rosyjskie pieniądze;

Przeciwdziałanie kryzysowi gospodarczemu i społecznemu w skoordynowany sposób

10. jest przekonany, że skuteczna reakcja w perspektywie krótkoterminowej polega na łagodzeniu wysokich cen energii dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw oraz utrzymaniu siły nabywczej oraz wysokiej jakości zatrudnienia i usług publicznych, przy jednoczesnej dalszej realizacji Europejskiego Zielonego Ładu oraz sprawiedliwej, cyfrowej i zielonej transformacji, a także wzmocnieniu planu działania Europejskiego filaru praw socjalnych; domaga się wzmocnienia wewnętrzznego rynku energii, aby zlikwidować zależności UE bez tworzenia nowych;

11. ponownie podkreśla, że należy dywersyfikować zasoby energetyczne, technologie i drogi dostaw, a zarazem unikać uzależnienia od jednego dostawcy; ponadto należy opracować zakrojony na szeroką skalę plan inwestycji publicznych i prywatnych w efektywność energetyczną, energię ze źródeł odnawialnych oraz zrównoważone długoterminowe inwestycje publiczne w przeciwdziałanie zmianie klimatu i rozwiązanie problemu dostaw energii; wzywa zatem Komisję do lepszej koordynacji planowania i finansowania efektywności energetycznej i energii odnawialnej, zwłaszcza zielonego wodoru; wzywa, by szybko wycofać dopłaty do paliw kopalnych;

12. ponownie zwraca uwagę na szacunki Komisji, zgodnie z którymi sprostanie wyzwaniom dotyczącym transformacji cyfrowej, zielonej transformacji i sprawiedliwej transformacji oraz odbudowy gospodarczej i społecznej oraz wykorzystanie związanych z nimi możliwości wymaga dodatkowych rocznych inwestycji rządu setek miliardów euro⁽⁹⁾; podkreśla zatem, że należy utrwalić zwiększony poziom inwestycji oraz zwiększyć pozytywną konwergencję w UE na długie lata;

13. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by uzależniały inwestycje publiczne i wsparcie finansowe, w tym publiczne wsparcie finansowe dla przedsiębiorstw udzielane w ramach elastyczności zasad pomocy państwa, od odpowiednich wymogów związanych z celami polityki publicznej, w szczególności z wymogami społecznymi, środowiskowymi i finansowymi, które beneficjenci powinni spełniać, dopóki otrzymują wsparcie publiczne, przy jednoczesnym zapewnieniu uczciwej i otwartej konkurencji, równych warunków działania dla naszych przedsiębiorstw oraz poszanowania podstawowych zasad jednolitego rynku;

14. przyznaje, że łagodzenie wpływu wzrostu cen energii na gospodarstwa domowe znajdujące się w trudnej sytuacji będzie kluczowe dla ograniczenia wskaźników ubóstwa; wzywa państwa członkowskie, by ich większe wydatki socjalne, w tym wsparcie dochodów, były skuteczne i ukierunkowane, aby złagodzić skutki wzrostu cen energii, zwłaszcza dla gospodarstw domowych o niskich dochodach, oraz by w takim samym sposób finansowały politykę publiczną, by zwiększyć efektywność energetyczną i pogłębić rozwój odnawialnych źródeł energii; podkreśla, że wzrost płac powinien uwzględniać długoterminową inflację i wzrost wydajności, aby utrzymać siłę nabywczą gospodarstw domowych;

⁽⁹⁾ Dokument roboczy służb Komisji z 27 maja 2020 r. w sprawie określenia potrzeb Europy w zakresie odbudowy (SWD(2020)0098), s. 16 i następn.

Czwartek, 19 maja 2022 r.

15. powtarza apel Rady do Komisji, by przedstawiła wnioski, które skutecznie zaradzą problemowi zbyt wysokich cen energii elektrycznej, a zarazem zachowają integralność jednolitego rynku; przypomina o obecnych krótkoterminowych wariantach działania przedstawionych przez Komisję (bezpośrednie wsparcie dla konsumentów w formie bonów, ulg podatkowych lub z wykorzystaniem „modelu agregatora/pojedynczego nabywcy”, pomoc państwa, opodatkowanie, pułapy cenowe i środki regulacyjne, np. kontrakty różnicowe), aby ograniczyć wpływ nadzwyczaj wysokich cen na obywateli i przedsiębiorstwa, a jednocześnie przeciwdziałać efektowi domina na rynkach energii elektrycznej; jest zaniepokojony potencjalnymi nadużyciami na rynku; wzywa Komisję do oceny wpływu cen gazu na funkcjonowanie rynku energii elektrycznej, w szczególności na kluczową rolę ceny gazu w cenie końcowej;

16. jest głęboko zaniepokojony skutkami wojny Rosji przeciwko Ukrainie dla bezpieczeństwa żywnościowego UE; podkreśla, że należy pilnie wzmocnić podejście UE do bezpieczeństwa żywnościowego oraz w razie potrzeby zwiększyć zrównoważone zdolności produkcyjne, aby zmniejszyć ogólną zależność unijnego systemu żywnościowego i zwiększyć odporność w łańcuchu dostaw żywności; zwraca uwagę na poważne skutki dla sektora rolno-spożywczego z powodu silnego wzrostu cen produkcji, jak wskazano w rezolucji Parlamentu z 24 marca 2022 r. w sprawie pilnej potrzeby przyjęcia unijnego planu działania dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego w UE i poza jej terytorium w związku z rosyjską inwazją na Ukrainę; ostrzega, że ograniczenia wywozowe ogłoszone przez wiele krajów mogą doprowadzić do wzrostu cen, destabilizacji rynków, głodu i praktyk spekulacyjnych;

Integracja osób tymczasowo przesiedlonych z Ukrainy

17. podkreśla, że jeżeli nie zostaną wdrożone odpowiednie dodatkowe środki ochrony, wojna w Ukrainie oraz związany z nią wzrost kosztów życia i ryzyko bezrobocia mogą jeszcze bardziej pogorszyć sytuację rodzin, uchodźców, kobiet i dzieci zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym lub osób, które potrzebują dostępu do wysokiej jakości opieki; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by skoncentrowały się na wdrażaniu europejskiej gwarancji dla dzieci, aby zapewnić dzieciom uciekającym z Ukrainy dostęp do bezpłatnych usług wysokiej jakości na równych warunkach z ich rówieśnikami z UE będącymi obywatelami krajów przyjmujących oraz pilnie zwiększyły finansowanie europejskiej gwarancji dla dzieci i zapewniły odpowiedni budżet;

18. uważa, że wszystkim, a w szczególności kobietom i dziewczętom, które są ofiarami zbrodni wojennych i uchodźczyniami w UE, należy zagwarantować dostęp do pełnej opieki zdrowotnej we wszystkich państwach członkowskich; wzywa państwa członkowskie do pomocy tymczasowo przesiedlonym Ukrainkom, aby zapewnić powszechny dostęp do wysokiej jakości opieki zdrowotnej w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, wolnej od dyskryminacji, przymusu i nadużyć, a także do zajęcia się kwestią środków ochrony prawnej i zapobiegania naruszeniom praw człowieka, które mają na nie wpływ; z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Komisji o przeznaczeniu 1,5 mln EUR na specjalny projekt w ramach Funduszu Ludnościowego ONZ dotyczący pomocy kobietom i dziewczętom na Ukrainie za pośrednictwem usług w dziedzinie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego;

19. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na sytuację przybywających z Ukrainy małoletnich bez opieki, dzieci odseparowanych od rodziców oraz dzieci z placówek opieki instytucjonalnej, aby zaspokoić ich najpilniejsze potrzeby, zapewnić odpowiednią identyfikację i śledzenie ich losów oraz wymianę danych między państwami członkowskimi w celu połączenia ich z rodzinami lub późniejszej reintegracji ze społeczeństwem ukraińskim, przy jednoczesnym zagwarantowaniu im ochrony przed wykorzystywaniem lub handlem ludźmi, zwłaszcza w przypadku młodych kobiet i dziewcząt;

20. podkreśla, że kryzys związany z COVID-19 wykazał kluczowy wkład pracowników migrujących we wspieranie gospodarek europejskich; ostrzega jednak, że bardzo często pracownicy migrujący są narażeni na złe warunki pracy i życia, brak ochrony socjalnej, ograniczanie wolności zrzeszania się i praw pracowniczych, dyskryminację i ksenofobię, a ponadto wyraża zaniepokojenie z powodu zgłaszanych przypadków wyzysku osób przybywających z Ukrainy; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zajęcia się tą kwestią, zapewnienia ochrony pracowników ukraińskich i dopilnowania, by ich integracja przebiegała z pełnym poszanowaniem prawa, równości i niedyskryminacji; uważa, że należy wspierać związki zawodowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego w całej UE, również przy prowadzeniu działań mających na celu ochronę podstawowych praw pracowniczych i socjalnych uchodźców, organizowanie i tworzenie związków pracowników będących uchodźcami oraz wzmocnianie ich;

Czwartek, 19 maja 2022 r.

21. wzywa Komisję, by zapewniła też państwom członkowskim, które przestrzegają zasad praworządności, pomoc finansową na potrzeby przyjmowania i integracji uchodźców w społeczeństwie i na rynku pracy, w tym na usługi opiekuńcze, mieszkalnictwo, żywność, pomoc materialną, programy szkoleniowe i publiczne służby zatrudnienia; podkreśla potrzebę zapewnienia specjalistycznej ochrony i opieki osobom z niepełnosprawnościami, które przybywają z Ukrainy; wzywa państwa członkowskie, by wspierały organy krajowe, ośrodki recepcyjne i edukacyjne, agencje pośrednictwa pracy, organizacje pozarządowe i charytatywne w korzystaniu z unijnego narzędzia do tworzenia profilu umiejętności obywateli państw trzecich;

22. zwraca uwagę, że europejskie systemy ochrony zdrowia psychicznego powinny być lepiej finansowane, że dostęp do opieki może być utrudniony dla ogółu społeczeństwa i że należy go poprawić; podkreśla, że uchodźcy i inni migranci mogą mieć jeszcze większe trudności w uzyskaniu dostępu do takiej opieki; uważa, że zasadnicze znaczenie będzie miało znaczne zwiększenie finansowania klinicznych usług zdrowia psychicznego, aby wspierać uchodźców w radzeniu sobie z traumą, wraz z podejściami nieklinicznymi we współpracy ze szkołami, z organizacjami społecznościowymi i z innymi podmiotami;

Nowy pakiet na rzecz zwiększenia odporności Europy

Pakiet na rzecz zwiększenia odporności społecznej

23. podkreśla, że zgodnie z oczekiwaniami sytuacja gospodarcza i społeczna w UE może się jeszcze pogorszyć w nadchodzących miesiącach z powodu coraz wyższych cen energii i tym samym wyższych wydatków na ogrzewanie w połączeniu z rosnącą inflacją w przypadku innych towarów i usług; ponownie podkreśla, że nadal należy monitorować zagrożenia dla zdrowia; uważa, że ważne byłoby, aby UE z wyprzedzeniem przygotowała się na to pogorszenie sytuacji i do lata 2022 r. wprowadziła ramy polityczne i konkretne inicjatywy dla państw członkowskich, ukierunkowane na wspieranie najsłabszych grup społecznych; zgadza się z apelem Rady do państw członkowskich i Komisji, by z myślą o kolejnym sezonie zimowym pilnie ustanowić niezbędne mechanizmy solidarności i rekompensat oraz współpracować nad wspólnymi środkami;

24. apeluje o tymczasowy europejski pakiet na rzecz zwiększenia odporności społecznej, który zapewni koordynację różnych środków służących wzmocnieniu systemów opieki społecznej i ochrony socjalnej w UE, w tym kontynuację i refinansowanie SURE, dopóki społeczno-gospodarcze skutki wojny nadal będą miały negatywny wpływ na rynek pracy, oraz utworzenie instrumentu pomocy społecznej przy większym poparciu publicznym dla istniejących instrumentów skierowanych do osób najuboższych w społeczeństwie; wzywa ponadto do szybkiego przyjęcia Społecznego Funduszu Klimatycznego; apeluje o większe inwestycje w środki społeczne w dziedzinie klimatu; wzywa państwa członkowskie, by w stosownych przypadkach rozważyły tymczasowe zawieszenie krajowych systemów indeksacji czynszów;

25. wzywa Komisję do zorganizowania szczytu będącego kontynuacją Szczytu Społecznego w Porto z udziałem instytucji UE i partnerów społecznych, aby omówić wyzwania nadzwyczajnej sytuacji, z jaką mamy do czynienia w związku z rosnącą inflacją i jej konsekwencjami społecznymi, w szczególności dotyczącymi warunków życia, sprawiedliwej redystrybucji bogactwa między różne grupy społeczne i godziwych zarobków, oraz aby zająć się aktualizacją planu działania Europejskiego filaru praw socjalnych i zapewnić realizację wyznaczonych celów dzięki ewentualnemu przyjęciu w razie potrzeby dodatkowych wniosków lub środków finansowych;

26. podkreśla, że Komisja przedstawi Radzie zalecenie dotyczące ram systemów dochodu minimalnego w celu ochrony prawa do godnego życia, wyeliminowania ubóstwa oraz rozwiązania problemów adekwatności i zasięgu, włącznie z klauzulą o nieobniżaniu poziomu ochrony, ponieważ jest to pilnie potrzebne; przypomina, że w zaleceniach dla poszczególnych krajów Komisja zaleciła systemy dochodu minimalnego i stwierdziła, że nie wszystkie państwa członkowskie ustaliły je powyżej granicy ubóstwa; wzywa ponadto do przyjęcia systemów zasiłków na zdobycie kwalifikacji dla osób potrzebujących, które chcą uczestniczyć w szkoleniu zawodowym lub kształceniu na poziomie wyższym, aby pokryć koszty kształcenia i podstawowych potrzeb;

27. przypomina, że młodzi ludzie szczególnie odczuli skutki kryzysu związanego z COVID-19 w obszarze zatrudnienia, edukacji, szkoleń i dobrostanu psychicznego; wyraża zaniepokojenie, że skutki gospodarcze obecnego kryzysu wynikającego z rosyjskiej agresji na Ukrainę sprawią, że o wiele więcej młodych ludzi w Europie może pozostać bez pracy, co pociągnie za sobą długotrwałe konsekwencje społeczno-gospodarcze;

Czwartek, 19 maja 2022 r.

28. przypomina, że prawo do odpowiedniego poziomu życia, w tym mieszkania, jest zawarte w Powszechnej deklaracji praw człowieka; ostrzega, że rynek mieszkaniowy w Europie znajdzie się pod jeszcze większą presją, i w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia działań, by zapewnić wszystkim dostęp do godnych i przystępnych cenowo mieszkań za pośrednictwem krajowych planów dotyczących przystępnych cenowo mieszkań ujętych w krajowych programach reform; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje europejską platformę na rzecz przeciwdziałania bezdomności;

29. ostrzega przed wpływem trwającej wojny na światowe łańcuchy dostaw żywności i ceny żywności oraz przed konsekwencjami dla siły nabywczej; w świetle wzrostu cen żywności zwraca uwagę na przyjęcie większego minimalnego przydziału środków na działania na rzecz włączenia społecznego w nowym EFS+, a także 3 % dodatkowych środków w ramach FEAD i zachęca państwa członkowskie do przydzielania środków wykraczających poza wymogi minimalne EFS+;

Pakiet pomocy gospodarczej dla przedsiębiorstw

30. ponawia apele o wspólne działanie UE, aby zająć się gospodarczymi i społecznymi konsekwencjami wojny prowadzonej przez Rosję przeciwko Ukrainie oraz skutkami nałożonych sankcji; proponuje utworzenie pakietu pomocy gospodarczej dla przedsiębiorstw, obejmującego aspekty gospodarcze, budżetowe i legislacyjne, dla MŚP i inwestycji publicznych, przy czym nie należy narażać na szwank realizacji celów UE w zakresie klimatu na lata 2030 i 2050; uważa, że taki pakiet powinien obejmować co najmniej:

- a) przedłożenie przez Komisję analizy wskazującej sektory najbardziej dotknięte skumulowanymi skutkami wyższych cen energii i surowców oraz skutkami wojny, zgodnie z celami lepszego stanowienia prawa;
- b) zwiększenie pomocy dla przedsiębiorstw w takich sektorach przez zapewnienie elastycznego stosowania zasad pomocy państwa, przy czym należy zadbać o uczciwą konkurencję z zastrzeżeniem odpowiednich wiążących wymogów dotyczących zrównoważonego rozwoju włączonych do modeli biznesowych przedsiębiorstw, takich jak zakaz zwolnień grupowych, większa efektywność energetyczna, dodatkowe wykorzystanie energii odnawialnej i cele w zakresie redukcji materiałów pierwotnych;
- c) przyjęcie strategii dywersyfikacji, aby zapewnić niezawodne dostawy towarów i surowców krytycznych, takich jak metale ziem rzadkich, a także zagwarantowanie zrównoważonych łańcuchów dostaw zgodnie z porozumieniem paryskim;
- d) zapewnienie niezależności energetycznej od rosyjskich dostaw i większej strategicznej autonomii dzięki modernizacji i znacznym inwestycjom w infrastrukturę energetyczną UE, w tym w połączenia międzysystemowe i infrastrukturę transgraniczną, produkcję energii odnawialnej i efektywność energetyczną;
- e) podwyższenie poziomu gwarancji UE w programie InvestEU, aby pobudzić inwestycje wspierające europejskie MŚP, w tym na cele wsparcia kapitałowego, oraz stworzenie specjalnego segmentu dla firm dotkniętych skutkami wojny i dla projektów związanych z niezależnością energetyczną, wspierającego cele w zakresie energii i klimatu w tym programie, finansowanego z nowych środków;

31. zwraca uwagę na ostatnie konkluzje Rady, w których zwrócono się do państw członkowskich i Komisji, aby nadal jak najlepiej wykorzystywały zestaw narzędzi dotyczących pomocy państwa, w tym nowe tymczasowe kryzysowe ramy pomocy państwa; podkreśla w związku z tym, że w ramach pomocy państwa przedstawionych przez Komisję nie ma żadnych warunków dotyczących zrównoważonego rozwoju ani warunków socjalnych; nalega, aby instytucje UE i państwa członkowskie zagwarantowały, że publiczne wsparcie finansowe udzielane firmom w celu zwalczania gospodarczych skutków pandemii i wojny będzie uzależnione od wykorzystania finansowania na korzyść pracowników, a firmy będące beneficjentami nie będą wypłacać premii kadry kierowniczej, nie będą uchylać się od opodatkowania, nie będą wypłacać dywidend ani nie będą proponować systemów odkupywania udziałów w okresie, przez który otrzymują wsparcie;

32. z zadowoleniem przyjmuje zbliżające się przyjęcie przez Komisję instrumentu nadzwyczajnego jednolitego rynku; wzywa Komisję, aby w kontekście takich ram legislacyjnych przewidziała przepisy ustanawiające testy warunków skrajnych dotyczące odporności dla przedsiębiorstw, podobne do testów warunków skrajnych dla instytucji finansowych, które mapowałyby, oceniały i zapewniały potencjalne reakcje na zagrożenia w łańcuchach dostaw, w tym na efekty zewnętrzne oraz zagrożenia społeczne, środowiskowe i polityczne;

Czwartek, 19 maja 2022 r.

33. przypomina o znaczeniu dobrze funkcjonującego jednolitego rynku będącego trzonem gospodarki UE; podkreśla, że rosyjska inwazja na Ukrainę uwypukliła szereg problemów, jeśli chodzi o odporność UE pod względem popytu i podaży, które to problemy wpływają na jej sektory przemysłu i powodują fragmentację jednolitego rynku; zwraca się do Komisji, aby przedstawiła nowe wnioski, które będą zachęcać podmioty prywatne do inwestowania w UE, a w szczególności wzmocnią jednolity rynek usług, przyspieszą tworzenie unii rynków kapitałowych i unii bankowej oraz pozwolą wykorzystywać nowe formy partnerstwa publiczno-prywatnego, w których państwo przyjmuje na siebie ograniczone ryzyko finansowe, żeby skłonić sektor prywatny do większej działalności inwestycyjnej, takie jak programy wsparcia dla MSP związane z COVID-19;

Wzmocnienie zdolności UE do działania

34. podkreśla, że w europejskiej odpowiedzi na kryzys związany z COVID-19 obywatele Europy czuli, że UE chroni ich i zapewnia perspektywy, zwłaszcza przez utworzenie programu SURE i NextGenerationEU (NGEU); podkreśla, że ani fundusz NGEU i jego komponent – Fundusz na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, ani elastyczność przewidziana w obecnych wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2021–2027 nie są wystarczające do pełnego zaspokojenia potrzeb finansowych spowodowanych wojną w Ukrainie; przypomina, że instrumenty te nie były projektowane ani przewidziane pod względem wielkości do tego, aby sprostać nowym wyzwaniom wynikającym z rosyjskiej agresji i inwazji i jednocześnie utrzymać inwestycje w programy i strategię polityczne UE, w tym tak ważne priorytety jak sprawiedliwa, ekologiczna i cyfrowa transformacja;

35. wzywa Komisję, aby optymalnie wykorzystywała istniejące możliwości finansowania, elastyczność i inne przepisy określone w rozporządzeniu w sprawie WRF i rozporządzeniu finansowym; jest przekonany jednak, że w budżecie UE należy przewidzieć dodatkową elastyczność, w tym wykorzystanie w pełni umorzeń, aby móc reagować na nieprzewidziane i pilne potrzeby; wzywa Komisję, aby przeprowadziła szczegółowy przegląd funkcjonowania obecnych WRF i jak najszybciej, nie później niż w pierwszym kwartale 2023 r., przedstawiła wniosek ustawodawczy w sprawie kompleksowej rewizji WRF; oczekuje, że podczas takiej rewizji uwzględnione zostaną długoterminowe skutki wojny w Ukrainie i podjętych środków nadzwyczajnych;

36. przypomina o swojej gotowości do uruchomienia wszystkich dostępnych unijnych instrumentów budżetowych, aby zapewnić jak największe wsparcie finansowe osobom uciekającym przed wojną w Ukrainie, i przestrzega, że takie uruchomienie nie powinno negatywnie wpływać na istniejące programy i działania; wzywa Komisję, aby wskazała dodatkowe nieprzydzielone zasoby – w szczególności z poprzednich cykli programowania – które można uruchomić, aby wesprzeć Ukrainę i zaradzić skutkom wojny;

37. z zadowoleniem przyjmuje plan przedstawiony przez Komisję w nowym programie REPowerEU mający – w związku z rosyjską inwazją na Ukrainę – uniezależnić Europę od rosyjskich paliw kopalnych, w pierwszej kolejności od gazu, na długo przed 2030 r.; zachęca Komisję, aby zbadała, jak można by wykorzystać ten program wraz z krajowymi planami odbudowy i zwiększania odporności do przyspieszenia inwestycji w transformację energetyczną, w tym do finansowania wielonarodowych projektów w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego;

38. apeluje o szybkie wdrożenie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, w szczególności w dziedzinie energii, zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim; jest głęboko przekonany, że powinno to zwiększyć strategiczną autonomię UE;

39. przypomina, że nie zaciągnięto pożyczek w wysokości ponad 200 mld EUR; zwraca się zatem do państw członkowskich, aby wykorzystały pożyczki z RRF, o które jeszcze nie wnioskowano, w celu pokrycia bieżących negatywnych kosztów gospodarczych i społecznych będących skutkiem wojny, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;

40. odnotowuje wnioski MFW, że polityka fiskalna lepiej niż polityka pieniężna nadaje się do reagowania na nowe wstrząsy i że automatyczne stabilizatory fiskalne powinny funkcjonować swobodnie, natomiast dodatkowe wydatki przeznaczają się między innymi na pomoc humanitarną dla uchodźców i transfery do gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz ukierunkowane wsparcie dla wrażliwych, ale rentownych firm;

Czwartek, 19 maja 2022 r.

41. odnotowuje komunikat Komisji w sprawie wytycznych dotyczących polityki fiskalnej na 2023 r. ⁽¹⁰⁾ i zawarte w nim wezwanie do utrzymania wspierającego kursu polityki fiskalnej i zachowania przy tym gotowości do odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany sytuacji gospodarczej; oczekuje, że Komisja przedstawi zestaw środków polityki fiskalnej pozwalających reagować na wstrząsy gospodarcze i wzrost poziomu ubóstwa; oczekuje ponadto, że w związku z tym ogólna klauzula wyjścia będzie obowiązywać tak długo, jak długo będą się utrzymywały przesłanki do tego; uważa, że powrót do reguł fiskalnych w obecnych okolicznościach może mieć niezamierzone konsekwencje dla gospodarki UE i zdolności państw członkowskich do stawienia czoła obecnemu kryzysowi;

42. korzysta z okazji, by w obliczu trwających globalnych wyzwań geopolitycznych, takich jak pandemia COVID-19 i inwazja Rosji na Ukrainę, ponownie zastanowić się nad zarządzaniem gospodarczym UE, aby zwiększyć jej odporność na wstrząsy i kryzysy, a także wzmocnić jej wymiar społeczny i energetyczny; zwraca się do Komisji o reorganizację kompleksowej reakcji polityki gospodarczej na obecny kryzys, aby skutecznie rozwiązać problem nierówności gospodarczych i społecznych w związku z ogromnymi potrzebami inwestycyjnymi;

43. wzywa Komisję, aby rozpoczęła przegląd unijnych reguł fiskalnych; zauważa, że przegląd ram zarządzania gospodarczego musi uwzględniać skutki pandemii i wojny oraz konsekwencje dla transformacji energetycznej;

44. postuluje ustanowienie nowego specjalnego funduszu europejskiego (funduszu na rzecz strategicznej autonomii Europy) na finansowanie transgranicznej infrastruktury energetycznej (przy czym należy unikać uzależnienia od paliw kopalnych) i produkcji energii odnawialnej oraz efektywności energetycznej, wspierającego realizację Europejskiego Zielonego Ładu, a także cyberbezpieczeństwo, konkurencyjność przemysłu, gospodarkę o obiegu zamkniętym, bezpieczeństwo żywnościowe i zrównoważony rozwój, dzięki czemu zapewni się Europie w nadchodzących dziesięcioleciach autonomię i zabezpieczy wysokiej jakości usługi publiczne; utrzymuje, że taki nowy fundusz należy ustanowić zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, powinien on funkcjonować pod pełnym nadzorem Parlamentu i być zarządzany bezpośrednio przez Komisję; podkreśla, że jego ogólną kwotę należy ustalić na podstawie jasnej oceny kosztów i luk inwestycyjnych; apeluje, aby podstawą całości były wnioski wyciągnięte z NGEU;

45. podkreśla, że równoległe konieczne są dodatkowe nowe zasoby własne UE, aby co najmniej pokryć koszty spłaty NGEU (kwoty głównej i odsetek) i zapewnić trwałe finansowanie budżetu UE w perspektywie długoterminowej, co pozwoliłoby uniknąć finansowania nowych priorytetów UE ze szkodą dla istniejących programów i polityk UE; jest zdecydowany ściśle monitorować wdrażanie uzgodnionego i prawnie wiążącego harmonogramu wprowadzania zasobów własnych z grudnia 2020 r.; wzywa Radę, aby z myślą o osiągnięciu porozumienia przed zakończeniem procedury budżetowej na 2023 r. przyspieszyła negocjacje w sprawie pierwszego koszyka zasobów własnych UE, który obejmuje dochody z mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, systemu handlu uprawnieniami do emisji oraz części zysków największych i najbardziej rentownych przedsiębiorstw wielonarodowych; ponawia żądanie, aby bez dalszej zwłoki wprowadzić drugi koszyk nowych zasobów własnych, obejmujący podatek od transakcji finansowych, i wzywa Komisję, aby przedstawiła wniosek przed grudniem 2023 r.; podkreśla konieczność podjęcia dalszych działań, jeżeli proponowane nowe zasoby własne nie zostaną przyjęte lub nie wygenerują przewidywanego poziomu dochodów dla budżetu UE; zwraca w związku z tym uwagę na znaczenie regularnego dialogu w sprawie zasobów własnych między trzema instytucjami;

46. zwraca uwagę, że – jak podkreśliła Rada Europejska – tymczasowe opodatkowanie nieoczekiwanych zysków lub interwencje regulacyjne w tym zakresie mogłyby być źródłem krajowego finansowania publicznego; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby koordynowały projektowanie systemów opodatkowania nieoczekiwanych zysków lub innych środków regulacyjnych, aby wykorzystały je do złagodzenia społecznych i gospodarczych skutków wojny w Ukrainie dla UE;

47. podkreśla pilną potrzebę szybkiego wdrożenia, oprócz filaru 1, filaru 2 porozumienia OECD dotyczącego minimalnego skutecznego opodatkowania, skoncentrowanego na bardziej sprawiedliwym podziale zysków i praw do opodatkowania między państwami w odniesieniu do największych korporacji wielonarodowych, w tym działających w sektorze cyfrowym ⁽¹¹⁾;

⁽¹⁰⁾ Komunikat Komisji z dnia 2 marca 2022 r. zatytułowany „Wytyczne dotyczące polityki fiskalnej na 2023 r.” (COM(2022)0085).

⁽¹¹⁾ Zob. odpowiedź udzielona 15 lutego 2022 r. przez komisarza Gentiloniego na pytanie wymagające odpowiedzi na piśmie E 005563/2021 w sprawie dochodów podatkowych państw członkowskich i UE w następstwie porozumienia OECD.

Czwartek, 19 maja 2022 r.

48. ponownie podkreśla, że należy pilnie zwalczać uchylanie się od opodatkowania, unikanie opodatkowania i agresywne planowanie podatkowe za pomocą dalszych reform, w tym Grupy ds. Kodeksu Postępowania w zakresie Opodatkowania Działalności Gospodarczej, zgodnie z zaleceniami Parlamentu; wzywa Radę, aby doszła do porozumienia w sprawie wniosków Komisji dotyczących przeglądu dyrektywy w sprawie opodatkowania energii ⁽¹²⁾ oraz dyrektywy ustanawiającej przepisy mające na celu zapobieganie nadużywaniu przedsiębiorstw fasadowych do celów podatkowych ⁽¹³⁾, przyjętych w następstwie opinii Parlamentu na ten temat;

49. z zadowoleniem przyjmuje studium wykonalności dotyczące rejestru aktywów UE, zlecone przez Komisję na specjalny wniosek Parlamentu; zauważa, że taki mechanizm mógłby zapewnić organom publicznym dostęp na czas do informacji na temat własności aktywów i towarów o wysokiej wartości w całej UE i tym samym skutecznie ograniczyć próby obchodzenia ukierunkowanych sankcji finansowych i przeciwdziałać praniu pieniędzy oraz uchylaniu się od opodatkowania i unikaniu opodatkowania; uważa ponadto, że Komisja powinna żądać od jurysdykcji spoza UE, aby ujawniały informacje na temat własności aktywów osób fizycznych i podmiotów objętych sankcjami na obszarze ich jurysdykcji;

50. ponawia apel, aby wykorzystać ramy negocjacji w sprawie pakietu legislacyjnego dotyczącego przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu do usunięcia istniejących luk prawnych, które umożliwiają ukrycie struktur własności rzeczywistej, oraz dopilnować, żeby wszystkie istotne aktywa znajdujące się w posiadaniu oligarchów rosyjskich umieszczonych w wykazie w UE zostały skonfiskowane zgodnie z ramami prawnymi UE; docenia w tym kontekście pracę grupy zadaniowej Komisji „Freeze and Seize”;

o

o o

51. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

⁽¹²⁾ Wniosek Komisji z dnia 14 lipca 2021 r. dotyczący dyrektywy Rady w sprawie restrukturyzacji unijnych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (COM(2021)0563).

⁽¹³⁾ Wniosek Komisji z dnia 22 grudnia 2021 r. dotyczący dyrektywy Rady ustanawiającej przepisy mające na celu zapobieganie nadużywaniu przedsiębiorstw fasadowych do celów podatkowych (COM(2021)0565).